

ב"ה
אין ליכט
פון תורה
ספר
עין יעקב
על מסכתות
מדות קנים
כלים נגעים
בלשון הקודש
ואידיש

237

הוצאת אמונה
ברוקלין נוא יארק,
שנת תשמ"ז לפ"ק

בעזרת השם יתברך

ספר

עין יעקב

מסכתות מדות קנים כלים נגעים

כולל כל האגדות מתלמוד בבלי וירושלמי,
הנמצאות במסכתות מדות קנים כלים נגעים
עם פירוש רש"י בשלמותו והחדושים שנתוספו
בו, ככל הנמצא בספר עין יעקב הגדול.
גם איזה מאמרים מתוספות מהרש"א, הרי"ף, ועיון יעקב.
גם ציוני הדפוס בש"ס, וציוני המקראות בתנ"ך, והנהגות הב"ח.
ונוסף על זה פירוש עברי שיימש הנהוג במדינתנו.
נעתק על ידי ה"ר יוסף מאיר יעב"ץ
מעתיק המשניות עברי שיימש.

הוצאת אמונה

ברוקלין נוא יארק, שנת תשמ"ו לפ"ק

עד שחם ויחכסו כעפר: שקול קליל עפרא וכו'. קח
חטפו עפר וכסבו והתחל משקלו: דכתיב שאול ויבדון
לא השבענו ועיני אדם לא השבענה: גיהנם לעלה
מהקיע וכן החיות המזושות על ראש רשעים כדכתיב
פל ראש רשעים ויחלו וי"ח לאחורי הכי הק':

שקול קליל עפרא כמשיה ולא לתר תקל דכתיב (משלי כז)
שאול ואבדון לא השבענה וגו':
ג תנא דבי אליהו גיהנם למעלה מן הרקיע וש
אומרים לאחורי הדי חשך:

ד תנא ר' חייא כל העוסק בתורה בלילה שכונה כנגדו שנאמר (איכה ג) קומי רוני
בלילה וגו' נכח פני ה'. א"ר אלעזר א"ר חנינא ת"ח מרבים שלום בעולם שנאמר
(ישעיה נד) וכל בניך למודיה' ורב שלום בניך וגו':

סריק מסכת תמיד

מסכת פרק שני מדות

רבי עובדיה ז"ל מברכות: כנסין דרך ימין .
כגון כנסים דרך שער חולד שכן מן סימין
מקוים דרך שער חסדי: שאי אבל . כשאלו
איתו מה לך לקוף למחל ואמר: שאי אבל אומר לו
השוכן בבית חסד הוא יתאמר: עשותו לאלו עברו
עליו את הדין . אם הם אומרים לו כן כחל כאלו
הביתו פחותו דין ויגדלו שלא כהלכה: יתן בלך

(משנה ג) א בתני' כל הנכנסין להר הבית כנסין
דרך ימין ומקפין ויוצאין דרך
שמאל חוץ ממי שאירעו דבר שהוא מקוף לשמאל. מה
לך כקוף לשמאל . שאני אבל . השוכן בבית הזה
ינחמך . שאני מנודה . השוכן בבית הזה יתן בלכם
ויקרבך

אלכסנדר נעם אביסר ערד און פ'רעק די אויג . וועט די אויג פ'ארד ג'רינג ווערין . און אקלינגע
זאך וועט קענען אראפ זעהען די וואג שאר : אזוי וויא עם שטייט אין פ'סוק די ג'רוב און דער
ג'יהנם ווערין גיט זאט און די אויגין פון מענטשין ווערין גיט זאט :

ג תנא . דבי אלעזר קט ג'יערונט דער ג'יהנם איז א'פער דעם הימערל . אנהערע זאגן
דער ג'יהנם איז אינטער די פינקטערע פ'ערג :

ד תנא . רבי תימא קט ג'יערונט דער וואס לערונט תורה ביי נאכט איז דיא שכונה
גענין איהם . אזוי וויא עם שטייט אין פ'סוק שטיי אויף ביי נאכט און קערין תורה גענין דעם
פנים פון גאט . רבי ארעזר האט ג'אמט פון רבי תנינאב ווענין דיא ת'מירי ת'כמים סעדין
ש'רום אויף דער וועלט . אזוי וויא עם שטייט אין פ'סוק ביינע אדע קינדער וועדין
זיין ג'יערונט מיט דיא תורה פון גאט און ביינע קינדער וועדין פ'היינגען פ'יר ש'רום אויף
דער וועלט :

פרק שני

א משנה ב' פ' : אדע מענטשין וואס זענען ארויף ג'ינגען אויף דעם פ'ארט וואס דער
ג'ית המקדש איז . זענען זיי ג'ינגען דורך דיא העכטע זייט . און זייא זענען ג'ינגען ארום
און זענען ארום ג'ינגען דורך דיא לינקע זייט . נאר אויב איינעם האט ג'יטראפען ער איז
ג'ינארין אפ'ר . איז ער ארויף ג'ינגען דורך דיא לינקע זייט . און מען האט איהם ג'יפ'רענט
וואס איז דיר ווס דו ג'יסט ארויף דורך דיא לינקע זייט . האט ער ג'יענפערט ווייז אויף בין
א'ב'ל . האפען זיי וואגט צו איהם : גאט וואס ער רוהט אין דיא עטוב ואין דעם ג'ית המקדש
ער זאל דיה טרייכטען . און אויב מען האט ג'יפ'רענט ביי איינעם פ'אר וואס ג'ייסטו ארויף דורך
דיא לינקע זייט . און ער קט ג'יענפערט ווייז דיא ת'כמים האפען מ'יך דער ווייטערט . האפען
זייא איהם ג'ינארפט ענפ'ערין . גאט וואס ער רוהט אין די שטוב ואין דעם ג'ית המקדש ער זאל
גענין אין דיא הערצער פון דיא ת'כמים זייא זאלען דיה צוריק נאנט מאכען צו זיך . אזוי זאגט ר'בי
מאיר

הדר הבית פרק שנ מרות פירוש קיב

ויקבוך דברי ר"מ א"ל ר' יוסי עשיתן כאלו עברו עליו
את הדין אלא השוכן בבית הזה יתן בלבך והשמע
לדברי חבריך ויקבוך :

המזבח פרק שלישי

(משנה ז) א מתני' לא היו סדין אותה בכפים של כרזל שמא יגע ויפסל שהכרזל נברא
לקצר ימיו של אדם והמזבח נברא להאריך ימיו של אדם אינו בדין
שינוף המקצר על המאריך :

פתחו של היכל פרק רביעי

(משנה ז) מתני' א ההיכל צר מלאחוריו ורחב מלפניו ודומה לארי שנאמר (ישעיה כט) הוי
אריאל אריאל קרית חנה דוד מה הארי צר לאחוריו ורחב מלפניו אף
ההיכל צר מאחוריו ורחב מלפניו :

משנה

מאיר : האם רבי יוסי גזאגט צו רבי מאיר אז הוא זאגט די תבמים זאקען איהם דער נענטערין
צוריק . האקטו דאף גימאכט דיא תבמים גלייף וויא זייא וואלטיג גיטאדן גיט וויא דער דין איז
וואס זייא האפען איהם דער נויטערט . דריבער בארפען זייא איהם צוריק דער נענטערין . נאר
אזוי זאל מען זאגן . נאם וואס ער רודט אין דיא שטוב ואין דעם בית המקדש . זאל ער געבין
אין ביין הארץ ווא זאקט צוא דערין דיא הייד פון בינע תבמים דיא תבמים . וועלן זייא דיף
דער נענטערין :

פרק שביעי

א לא הוי . דיא צוויי מאהל אין יאדר וואס מען הט בקלעפט דעם סופת מיט וואפע .
דיא מען גיט געשטימט דיא וואפע מיט אאייזערנע גלי . מאסער וועט דער אייזן אן רידען
אשטיין פון סופת . וועט דער שטיין פסול ווערן . ווארום דער אייזן איז בשאפן גיווארן קורץ
צו מאכן די טעג פון מענטשין ופען מאכט פון אייזן שווערדיג פוקסען צו דינגן מענטשין .
אונ דער סופת איז בשאפן גיווארן צו דער לינגערין דיא טעג פון מענטשין ווארום אז
אמענטש טוהט אעבירה דארף ער שטארבן . אונ נאם האם גזאגט דער מענטש זאל ברינגען
אקרין אויף דעם סופת וועט מען איהם מכפר ניין . דארף גיט זיין מען זאל אויף הייבן דעם
אייזן וואס מאכט קורץ דיא טעג פון מענטשין אויף דעם סופת וואס מאכט לאנג דיא טעג
פון מענטשין :

פרק רביעי

א וההיכל . אונ דער היכל איז גיווען אינגען שמאהל אונ פארוגט ברייט . ער איז גיווען
גלייך צו אגייב . אזוי וויא עס שטייט אין פסוק דער נביא האם גזאגט ווייא . דער בית
המקדש וואס ער הייסט אריאל . אונ דיא שטאם וואס דוד האט אין איר גירודט . וועט תרוב
ווערן . הט דער נביא גיווען דעם בית המקדש אריאל . אשטארקער לייב . אזוי ווי אגייב איז
אינגען שמאהל אונ פארוגט ברייט . אזוי דער היכל איז אויף גיווען אינגען אין בערב זייט שמאל .
אונ פארוגט אין סופת זייט ברייט :

סדיק נוסבת מרות

מסכת פרק שלישי קנים

משנה אחרונה. ר"ש בן עקשיא אומר ודני עם הארץ כל זמן שמזקינים דעתן מיטרפת עליהן שנאמר (איוב יב) מסיר שפה לנאמנים ומעם זקנים יקח אבל זקני תורה (ג"א תלמידי חכמים) אינן כן אלא כן זמן שמזקינים דעתם מתישבת שנא' (עז) ביושישים חבמת ואורך ימים תבונה :

מסכת פרק שבעה עשר כלים

(מזהה טז) א קנה מאזנים והסחף שיש בהן בית קבול וכו' הרי אלו טמאין ועל כולן איד יוחנן בן זכאי איז לי אם אומר איז לי אם לא אומר :

מסכת פרק שנים עשר נגעים

(מאס ט) א כיצד ראתה הכית (ויקרא יד) ובה אשר לו הבית והגיד לכהן לאשר כנע נראה

במנ"ס ז'ל . נחמה משנה א למע שכתוב בהלכה התינוק אחר רבי יהושע זהו שמו נכנס כהוא הו קילו ח' וכמהה מה קילו ז' כ' קולו ז' שהו קבני ב' חלילין עובו לטוף משו לנבליס בני מעין לנכרות . וי"ל חף אמרו לנבליס ע"כ . והיו כשנסד הכנס כרבו בו הכמות א"ר שמעון בן עקשיא כדומה לזה גם כן כגון ח"ה שבעה טבס מסדיס ונהלזיס ויסד גופס הכנה חכמתס וית יתן טבלס ויוסיפו-שלמות שאלמר בשישים חכמה ווארך ימים חנוה : בסיף פרק ל' משנה ב' . אספקליה טעורה וכו' כהב כרמ"ס ז'ל אספקליה הוא חכמה אשר יעשה ל אוח מלחוריו וכוה אליו מלה מורכבת טפק ראה וז' יורה אהורי חכמהס שהו מוכיחה או מדבר כסירוי לא יראה נמקומו האמתי כמו שהבאר בחכמה חנוסיס וכן לא יראה על שגורו האמיתי וקדלו החכמים החכמה הכיור מלר אשר לא יסיר דבר מלחוריו אספקליה החלורה אמרו על לך החסל כהשגח חכמה רבינו לזלחה שהוא סניע הכורה יענה על חכלות מה שאשכח האדם בלבו הוא כדמר החכמה שכינה כח"ס יסמך מה כי לא יראו האדם וחי לפי מה שהבאר מתיק חנוה ומלרו כל הנבואיס נסתכל באספקליה שאינה מחירה אבל חכמה רבינו נסתכל באספקליה כמלורה וכבר ילאנו מכוונה הלכה אבל בלרנו ענין זה ע"כ :

במנ"ס ז'ל . כבר ידעת שכלי חכם אין להם עזרה נמקום וכו' מכלי חכם אדם טעם

א רבי שמעון בן עקשיא זאגט דיא אלטע לייט וואס זענען פראספע אונ גראפע מענטשן . וואס זייא ווערין ארבער ווערט זייער שלכל פאר מישט . זייא ווערין גאריש אונ ווייסן גיט וואס זייא ריידן אונ ווייסן גיט וואס זייא טוהען . אזוי וויא עם שטייט אין פסוק דיא מענטשין וואס האפען ביז איצט קרוג גייעט . אונ זייערע הייד זענען גיזוען אן גיזוען אונ בגלויבט צו אלע מענטשין . געמט גאט אונעק פון זיי דיא שפאכע ודיא היירו זייא זיילין גיט ווייסן וואס זייא ריידן . אונ זאלן ריידן גארישע הייד . אונ גאט געמט אונעק די עצות פון דיא אלטע מענטשין . זייא זאלען גיט ווייסן קיין ריכטיגע עצה . גיט פאר זיך אונ גיט פאר איין אנדערין ודער פסוק שמועסט פון אעס הארץ אזוי וויא דארט שטייט מסיר רב ראשי עם הארץ . גאט טוהט אפ דיא הערצער פון דיא עמי הארצים . אפער דיא אלטע מענטשין ווס זענען תורה ביי זייא איז גיט אזוי . גאר וואס זייא ווערין ארבער . אונ דער גוף ווערט שוואכער . אונ דיא מאות מיט דעם יצר הרע גייען אונעק . ווערט זייער שלכ גיזעצט אונ פרוהגעב : אזוי וויא עם שטייט אין פסוק ביי די אלטע מענטשין געפינט מען חכמה . אונ דיא וואס זעבין לאנג זענען פארשטענדיג :

פרק שבעה עשר

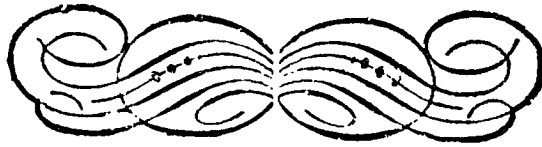
א קנה . דער שפעקין וואס מען ווענט מיט איהם : אונ דער האלץ וואס מען פר גלייבט מיט איהם דיא פאס תבואה . אויב בען קען אין דעם שפעקין אונ אין דעם האלץ עפעס אריין זייגן . קענען זייא טבא ווערין . אונ אייף דיא אלע זאכען וואס שטייט אין דער משנה קא רבי יוחנן בן זבאי גזאגט ווי צו מיר איך זאל זאגן דיא דינים . וועלן דיא פאלשע מענטשין ווייסן ווי אזוי צו בארן מענטשין . אונ ווי צו מיר איך זאל גיט זאגן . וועלן די פאלשע מענטשין שייגען אז דיא חכמים ווייסן גאר גיט פון זייער פאלשקייט :

פרק שנים עשר

א כיצד . וויא אזוי האט מען גיזוען אנגע וואס אין אשמוב : עם שטייט אין פסוק דער מענטש וואס דיא שמוב איז זייגע זאל קומען צום כהן אונ זאל זאגן צו איהם אזוי ווי אנגע אזוי

הכנה משהו בין שני בתים והוא אמרו ככלן אוי
 לרשע ואי לכחו אכל עושה כתיב ועתה זה הבית
 בלבן יחיד דו נשוקף שיסייע אוהו בכתב ההקן
 אולם בבבלת העשר ולעשות יתה יבא נפ"ב בלבד
 והוא יהקן מעותו ולא חשבו המסרטים לזכור מה עטם ומה את הבית הוא לבדו
 מניעות מעבר אל עבר ר"ל שכן עושה מחינה לביתו ולביתו הכוונת לר"ק אליהן על כן אזה שישקטו שיהיה בספרם
 כמנגעות והבאת אלהים ואלה הטיחה אליהם כי אם לא בית המנוגע לבדו אין ראו שיתחף כענו עמו בואה כאלהה ואלה
 שרמנו כי הטיח לר"ק לקום לב חדש ורות הדסה דמיון ומה את סביב עש שאין ערך בו לכחו :

סריק מסכת נגעים

סדר מהרות

וילנה לשכנס : שמה ניכר עובדה לבלים ימים
 דהינו שני חדשים ובלים וע' בגמרא :
שמאי פרק ראשון **נדה**
 (דף ה ע"ב) **א כמה** הכרת העובר טיבלום אומר משום
 רבי מאיר שלשה חדשים ואע"ם
שאין ראיה לדבר זכר לדבר שנאמר (בראשית לה) ויהי כמשלש חדשים ונז' זכר לדבר קרא
 כתיב וראיה גדולה היא משום דאיכא דילדה להשעה ואיכא דילדה לשבעה :
 הנניא

דיא שטיינער . אפער דיא ערר דיא הייבן פריינגען דארף ראובן אריין . ווארום עס שטייט אין
 פסוק אנדערע ערר זאל ער נעמען ונאר איינער . און בקקעבין די שטוב דארף ראובן אריין .
 ווארום עס שטייט אין פסוק ער נאר בקקעבין די שטוב ונאר איינער . און זיין חבר שמעון
 ארף זיך ניט פארטיר זיין ניט צו דיא הייבן פריינגען און ניט צום בקקעבין דיא שטוב . אפער
 צום ארויס נעמען דיא שטיינער פון וואנט און ארויס ציא האקן דיא שטיינער סוף
 זיך שמעון אויף פארטיר זיין . זעהן סוף אז עס איז ווייא צום רשע וצוא ראובן .
 ווארום אונגע אין אשטוב קומט נאר דורך דיא עבירה פון לשון הרע איז ווי צוא זיין שמן
 (צו שמעון) אויף :

פרק ראשון

א כמה : אז אשה ווערט מעוברת פון וויא לאנג דארף מען זאל דער קענען דאס
 קינד אלע זאלין וויסען אז זיא איז מעוברת . סוכסום זאנט פון רבי מאירס וועגן עס דארף
 דריי חדשים . אפילו עס איז ניטא קיין געוויסע פענווייזונג צו דער זאך אז עס איז אזוי . אפער
 אביסול אפענווייזונג איז יא דא . ווארום עס שטייט אין פסוק ביי תמר אין דריי חדשים ודער
 נאך וויא תמר איז מעוברת גיוארין האט מען גואנט צו יהודה ביין שונד תמר איז מעוברת .
 ווארום צו דריי חדשים האבען שוין אלע דער קענט אז זיא איז מעוברת . פריענט דיא גמרא
 איז דען דאס אביסול אפענווייזונג . עס שטייט דאך אזוי אין פסוק איז דאך דאס אנרויסע
 פענווייזונג אז צו דריי חדשים דער קענט מען דאס קינד . ענבערט דיא גמרא ווייל מען ווייס ניט
 וויא עס איז : צו דאס קינד ווערט דער קענט אייביג גלייך צו דריי חדשים . סיי זיא גיפארט
 צו זיין חדשים און סיי צו זיבען חדשים . אדער דאס קינד ווערט דער קענט צו אדרטסול פון
 דעם פראגן . אויב ער בארף גיפארין ווערן צו זיין חדשים . ווערט ער דער קענט צוא דריי
 חדשים